

MASKY

Kamil FOUSEK

Každý člověk má nějakou masku,
ale neví o tom.
Dokud mě neuvidí.
Potom si ji nasadí.

Nějaká mě lituje,
nějaká se mi směje,
nějaká se na mě dívá ošklivě
a nějaká mě bere normálně.

Ale já je házím do jednoho pytle.
A podle nálady je vytahuju.

Když mám blbou náladu,
tak vyndám masku, která mě lituje, a lituju se.
Potom vyndám masku,
která se mi směje, a směju se tomu.

Potom vyndám tu normální masku a jdu ven.
Ale ten pytel mám pořád s sebou.

PRO CHVÍLE
POHODY

Č. 5

Vážený čtenáři,

je tady ČAJ č. 5 se slibovanou novou titulní stránkou, z dílny našeho přítele Jozeva dŘevníka Borovského (děkujeme!).

Nevím, jestli je to náhoda, ale složení příspěvků je spíše melancholické, podzimní, žádná velká legrace. Už úvodní báseň českokrumlovského Kamila Fouska Masky (z jeho stejnojmenné sbírky) není příliš optimistická. Kamil je svázán s naším krajem, v Železnici žil při dlouhých léčebných pobytech. Chtěl jsem jej připomenout, i když už není naším členem (alespoň ne fyzicky), ale před časem jsem se dozvěděl, že měl autorské čtení ve svém bydlišti, a tak jsem rád, že jsme mu pomohli na té první literární křižovatce právě my v Jičíně.

V dnešním ČAJi najdete postřehy ze života Zlaty Zákoutské, vesměs s dávkou životního rozhledu a koření. Ani povídka Václava France Kořeny nenahlíží na podzim lidského života nijak optimisticky. Ale dost bylo smutku a chmur, a tak je tu vzpomínka na léto a přítele Alfa (Josef Jindra není jenom básník, viz ČAJ č. 4).

Jako host se nám představuje mělnická básnička Jindra Lírová.
Váš Václav Franc

HOST ČAJE:

Jindra LÍROVÁ (*1955), úřednice, členka Mělnického Pegasu a Literárního klubu dr. Nadi Benešové v Čáslavi, píše básně (vydala např. sbírky Barevné počítadlo času, Ráno přichází po špičkách, Dlaněmi od něhy, Na život zatím nenadávám), ale píše i prózu a překládá (např. Babiččiny hádanky – z ruštiny). Mohli jsme ji poznat na Řehečské slepici, kde získala několik ocenění nejen v poezii, ale i v próze (humorná povídka O hubnutí). A má jednu velkou touhu, se kterou se nám svěřila:

„Až do dnešní doby nepřestávám sledovat inzeráty nabízející práci v redakcích novin. Věřím, že se mi jednou podaří tento sen uskutečnit alespoň brigádně. Do té doby se chci nadále věnovat veršováním i vydáváním dalších básnických děl. Je to mým cílem, smyslem života, posláním i slibem, který si dávám sama sobě, ve svém vlastním světě.“

Představované básně jsou nové a vyjdou koncem roku 2004 ve sbírce Místo pro básníka.

ČAJ pro chvíle pohody

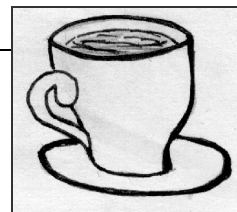
č. 5, říjen 2004, ročník III

Vydáno 2. října 2004

Redakce: Václav Franc, K Hájků 1724, 509 01 Nová Paka

Grafická úprava titulní strany Jozev dŘevník Borovský

Interní tiskovina LISu

TEXTY NEPROŠLY JAZYKOVOU ÚPRAVOU !

Václav FRANC

Rakev sjížděla do propadliště. Svíčky jako koncová světla se ztrácely v nekonečnu. Tak končí podzim. Kde se ve mně ztratil mladík nejvíc oceňující právě třetí roční období? Kdy člověk přestupuje práh šedin? Umřít na podzim. Jak symbolické? Jsem špatný prognostik, Hano! Před pár týdny byly karty rozdány zcela jinak. Vyhrávala jsi. Žmoulal jsem v ruce pár osmiček a čekal. Na co se vlastně čeká na nemocniční posteli? A ty ... vždycky jsi věřila, že mě přežiješ. V ruce jsi měla všechny trumfy, já dva infarkty k dobru. A vidíš ... obětoval jsem bohům a čekal na ránu z milosti. Milosrdně jsi pohrdla a jako v dětství u „Člověče, nezlob se“ jsi pokácela všechny figurky a stačilo hodit šestku, jednu jedinou pitomou šestku, a mohli jsme dnes vzpomínat společně. Dožít se Vánoc, možná ještě jednoho jara, jedněch šefíků, jedněch rozkvetlých třešní za domem na zahradě. Vzpomínáš ... táta vždycky říkával: „Nasázel jsem je, abyste nelezli k sousedům na zahradu, je vás pět, pět věčně hladovejch krků.“

Dneska bych už nevylezl, nevíš, čím to je, že ovocné stromy poslední dobou rostou čím dál vyšší? Třešně, jabloně, švestky.

Vyhrál jsem naši nepsanou sázku. Místo výhry jen povinnosti. Chodit tobě česat pěšinku věnců, až na tebe všichni zapomenou. Jenže jak dlouho? Kdo přijde po mně? Tvoje děti, určitě nezapomenou. Hanina. Ale co se stane se vzpomínkami na nás, až jednou nebudou mít dost sil k životu i tvoje děti? Umřeme podruhé! Definitivně! V lepším případě si o nás přečte někdo v archivu. Jméno, příjmení, narozen, zemřel. V horším případě nikdo. Děsí tě druhá smrt? Zvykneme si! Táta říkával: „Zvyknout se dá i na šibenici.“ Alespoň tak se utěšoval, když si zubatá vybírala krutou daň po zákopech první války.

I já si za pár týdnů bez tebe budu muset zvyknout. A co ty, nebude se ti stýskat? Neboj, nenechám tě čekat dlouho.

„Strejdo,“ nikdy jsem si nevšiml, kolik Hanině v malé zrcadlové audienci vykvetlo vrásek. Taky už si nehraje s panenkami. „Strejdo,“ já vím, zase překážím. Taky se dočkáte. „Strejdo, to je hrozný,“ na klopu saka mně dosedají první kapky rosy z Haniných očí. Každý si občas myslí, že prožívá svoji

Hirošimu. „Breč,“ konejším ji, vybreč moře nespravedlnosti. Komu mohla překážet stará sedmdesátiletá ženská?

Ještě že máme za sebou všechny stisky rukou a kondolenční přání odezíraná ze chvějících se rtů. Toník s Milkou, Honza, Miloš s Jiřinou, naposledy jsem je viděl na Lídině pohřbu. Kolik je to už vlastně let?

„Strejdo, někdy se sejdeme, až bude čas, až pojedeme kolem, stavíme se,“ slova nic nestojí, utiší žal.

„Já vím,“ uvidíme se, možná zase na dalším pohřbu, pokud to nebude ten můj. A já jsem na řadě. Vytáhnu si Černého Petra a nebudu zaclánět jako starý ořešák na dvorku starého domku v Oboře. Osířel, odešla mu panička. „Hano,“ jak jen jsi mohla?

Co je život? Mám pocit jako od pohřbu k pohřbu, kolik jsem jich za život absolvoval? Jako kantor bych to měl umět spočítat. Poslední léta se urodilo, nejsmutnější je, když chodím na pohřby svým žákům. Jako nedávno Růžence Martínkové, já vím, že se provdala, ale nějak jsem si nevykl na její nové příjmení. Pro mne je to pořád ta stará copatá a trochu hubatější holčička, sedí v první lavici, trochu jí dělají potíže počty, ale vyřídilku má po mamince. „Ta se v životě neztratí,“ říkával jsem si a neztratila. Nechala po sobě tři děti, nejstarší Růženku jsem ještě učil, vypadla mámě z oka, kdo ví, kde jí je dneska konec. Zmizela ve městě, zabloudila, do Obory už netrefí. Možná tak na Dušičky, položit věneček, kytičku.

Všichni utíkáme, před sebou, před svým mládím, někam do města, do světa, jako bychom už chtěli mít všechno za sebou, jen Hanka neutekla. Ani smrti neutekla, i když se schovávala v Oboře.

„Mirečku, Mirečku,“ možná to byla její poslední slova. „Co to, proboha ... ne, Mirečku, ne, nééééé!“

Kde se potom skrývá smysl života? Dožít se penze, každého desátého vysázený důchod od pošťačky na stůl. Měl jsem umřít já, ale co by si na mně vzal. Leda by byl teplej. Máme právo odpouštět za ty mrtvé? Kolikrát jsem si říkal po válce, když už šefíky doutnaly od jisker hasnoucího měsíce máje, můžeme tomu národu někdy odpustit. Můžu jim to odpustit za pana Knapa, jezdíval k otcí pro obilí, tajně, na kole. Kdyby mluvil, kdo ví, jak bychom dopadli. Táta říkával: „Než bych se nechal chytit, raději bych to ukončil sám!“ Sebevražda –

nouzový východ z města Beznaděj. Vždyť přece každý desátý bude zastřelen! Šuškal se po heydrichiádě! Můžu odpustit za paní Knapovou a Janu? Takhle vykořenit strom, který nevydal ještě nejšťavnatější plody. Můžu mu to odpustit, Hano? I smrt má své návštěvní hodiny.

Ani Lídina smrt tolik nepálila. Vidím stále oprýskané omítky jejích vrásek. Nemoc jí vypálila cejch. I když v padesáti, taková mladá, říkaly susedky, ani jsme nevěděly, že je to tak vážné. Je konec vykoupení nebo vysvobození? Rakovina ženských orgánů. Doktor, mohl být mým synem, jenom sraštil čelo a ruce zabořil do bílého pláště: „Léčba neplodnosti, ty hormony udělaly svoje!“

Kdybych nechtěl syna, možná by Lída neodešla tak brzy. Nebudu mít komu umřít. Vždycky, když se večer dívám na rodokmen, vidím holou větev, slepou ulici mého stonku, nevykvete. Možná že právě tohle je smysl života. Kdybych měl dítě, chtěl bych ho naučit všemu, co jsem sám za ta léta nashromáždil, vychovat ho jako člověka s velkým Č.

Obora. Mládí. Rozkvět života. Jaro. Rozčepýřené plachetnice zlátnoucí pšenice. Dnes už vím, co je to stáří, že prohry nejsou tak strašné. Stáří je, když začneš číst knížky z knihovny, které jsi četl, když jsi byl mladý, ale zapomněl jsi obsah, najednou nechápeš, proč se ti tenkrát tolik líbily.

Co by mně řekl táta, kdyby se mohl posadit pod ořešák na dvorku? Nejdůležitější v životě není vlastnit klíč, ale dveře, ke kterým ten klíč pasuje. A to všechno, co je za těmi dveřmi. To, čemu se říká domov. I paní Horynová, která mně říkávala, když jsem se vracel: „Josífkou, tak domů, domů?“ Zůstal jsem pro ni Josífkem i v šedesáti, než vyměnila chátrající chalupu za pár metrů jistoty na hřbitově.

Obora. Je tady krásně, a přece jsme všichni pospíchali odtud, do města, do bytovek, paneláků, abychom něco nepromeškali, protože v Oboře lišky dávají dobrou noc. Ořešák stojí na svém místě jako maják, jistota v rozbouraných časech. I on už s obtížemi ukrývá svoje šediny. Pokrok se nedá zastavit. Dorazil až sem, domů, do Obory. Jaký pokrok. Kde zůstala boží příkázání: Nepokradeš! Nezabiješ! Nesesmilníš!

„Mirečku, vždyť já jsem učil tvé rodiče, nebyli to žádní géniové, ale Mireček, tvůj otec, uměl vzít za práci, v tělocviku nejrychleji

běhal, pak v dospělosti spíš za děvčaty, tebe už jsem nestihl, možná, kdybych učil i tebe ...“

Jezdívá jsem do Obory na Velikonoce s Lídou, dokud ještě žila. Mireček sotva odrostl kočárku, chodil se starším bráchou koledovat. V Oboře se ještě koledovalo. Ve městě jsme zapomněli: Hody, hody, doprovody ...

Hana nebyla lakomá, vždycky ráda dala: „Když vidím ty děti, jakou mají z těch sladkostí a kraslic radost ...“ I Mireček měl radost, nesl si svůj pytlík plný sladkostí jako svátost z kostela. Jen Lída neměla Velikonoce ráda. Připomínaly jí pocit, že ona už nevyhraje, že nedokáže najít cestu k mateřství.

„Strejdo,“ Hanina se tehdy v telefonu zajíkala. Tušil jsem blízkost zmijího jedu: „To je hrozný! Máma! V Oboře ... našel ji pan Horák, když šel okolo, dveře do chalupy otevřené ...“

Na rtech měla svoje poslední slova: „Co to, proboha, ne, Mirečku ... nééééé!“ Její hlas zmizel jako signál ve sluchátku: Tút, tút, tút.

Komu mohla přikázat stará sedmdesátiletá ženská? Vzpomněl si Mireček na Velikonoce a na pytlík plný sladkostí. Tentokrát si myslel, že nese víc, pár stokorun a ukojený chtíč. Chroptěla ještě? Kdyby přišel někdo dřív, mohla by, kdyby ... můžu časovat kdyby ve všech číslech.

„A stlejšdo, to umžení je napožád?“ ptala se tenkrát malinká Hanina, když jsme na poslední cestě vyprovázeli suseda z Obory.

Napořád!, chtěl jsem ji ujistit do telefonu, ale ona už je velká. Ona už ví, že smrt bere i černé pasažery do země, odkud nejezdí žádná mašinka.

„A stlejšdo, já taky, až budu stalá, umžu?“

„Ano.“ Jsem na řadě, dojel jsem do cíle a začíná mi být všechno jedno. Přejel jsem pomyslnou hraniční čáru mezi životem a smrtí. Jsem jako čekárna plná vrásek vyhlížející podzim. Ani nevím proč, ale vlajkou podzimu je pro mě ocún.

Kdybych byl o dvacet let mladší, tak bych ... co bych vlastně udělal jinak? Přemluvil Hanu, aby se odstěhovala, aby zradila naše mládí a taky utekla, jako jsem to udělal já. Seděla by na lavičce před domovem důchodců a těšila by se na buchtíčky se šodó k obědu. Byla by šťastná? Dejte starému člověku ústřední topení, teplou vodu, sprchu a seberte mu celý jeho dosavadní život. Možná, že jej zbavíte rýmy, že ho vyléčíte, ale docela možná, že jej ukládáte do rakve. Byla by šťastnější než tady na samotě, v Oboře? Kde znala každý záhonek, kde v zimě obalovala pumpu na dvoře starými hadry, aby nezamrzla, kde musela spát v ponožkách a s kulichem na hlavě. A přece se nebála žít. A bála se umřít? Zeptejte se Mirečka.

I kdyby ho odsoudili na doživotí, nikdo mně Hanku nevrátí. Neměl bych vzít spravedlnost do svých rukou? Jako kluci jsme si dělávali prak. Nejdál dostřelil Lojzík Hovorka, utekl z Obory do pohraničí, po válce. Ani nevím, kde je pochován.

„Mireček?“ Hanina vzala slovo štílivě do úst. „Je blázen, pár měsíců v ústavu a nakonec ho pustí. Nesvéprávný. Budeme ho potkávat ve vsi a ...“

„Breč!“ konejším ji.

„Je tohle nějaká spravedlnost?“ Hledal jsem ji u školní tabule, neukrývala se snad za ní? Jakou má spravedlnost vlastně barvu? Bílou jako křída, nebo černou jako nespravedlnost? Ale ne – proč má vlastně smrt černou barvu?

Člověče, nezlob se!, chtělo by se mně zvolat a hodit šestku a Mirečka navždy vyhodit ze společenství slušných hráčů, aby už nikdy ... měl bych Hanu pomstít, nakonec i kdyby mě zavřeli, co by si na starém vysloužilém kantorovi vzali? Třeba by mně pan prezident udělil amnestii. Měl bych před sebou ještě nějaký ten smysl života. Že bych jej konečně našel? Může být pomsta smyslem života?

Věřím v život před smrtí. Potkal jsem snad všechny mrtvé známé a spolužáky v půlnočních meditacích a snech. Nevím, bude mně osmdesát, nemám pro co žít. Zavírací hodina mého života je na spadnutí. Chtěl bych odejít do našeho sadu za chalupou, procházet se mezi jabloněmi, hladit vzrostlé kmeny a prosit, aby v té chvíli přišla dáma v černé róbě.

Říká se jí rychlá, bezbolestná, a ať jí lidé dávají všelijaké lichotivé přívlastky, slyšel jsem i ve vsi, „ten Kučera, ten měl krásnou, večer si šel lehnout a ráno už se neprobudil“, ale je to pořád jen ta stará konečná stanice jménem Smrt. Mám tady svoje kořeny, nevyvrátily je ani roky ve městě. Tady jsem se narodil, zakořenil, tady bych chtěl dodýchat, na zahradě usnout, dívat se do nebe, třeba tam uvidím smysl lidského pachtění.

Stojíme s Haninou na dvoře. Smuteční hosté jsou pryč. Zůstal s námi starý ořešák. Kolik už slyšel slov? Ani větve by mu nestačily, kdyby chtěl počítat.

„Strejdo, já bych nejradši,“ bál jsem se, že to slovo vysloví, „...já bych radši ani nežila!“

„Ty seš ještě mladá, holčičko,“ řekl jsem jí holčičko a viděl jsem, jak sedí na lavici pod ořešákem, kousek vedle leží panna, kočárek vzhůru nohama, vlastně koly, Hanina zamyšleně dumá nad tou záhadou, proč se kola točí. Nejhezčí planetou vesmíru je dětství.

„Co bych potom měl říkat já, a vidíš, já mám pořád pro co žít.“

Pousmála se. Poprvé po dnech plných pelyňku. První paprsky nové naděje jsou zasety.

„Pro co?“

„Třeba jen proto, abych se dozvěděl, kolik ořechů bude mít příští rok ten starý ořešák ... zasadil ho děda, třeba se mě na to tam nahoře zeptá!“

Vytřeštila oči a zasmála se: „Ty seš ale ...“

„A já,“ odmlčel jsem se a ona se schoulila do mého náručí, „já se tě na to tam nahoře taky jednou zeptám!“

PÍŠI NOVOU BÁSEŇ

Jindra LÍROVÁ

PÍŠI NOVOU BÁSEŇ

Nic nevoní víc,
jak medové stráně v podletí,
zakouslý Měsíc, střípky Večernic,
noc, když kraťoučkový verš řekne ti.

Nic nevábí víc,
než do pavučin rozetkané sliby,
z napsaných rýmů pár skic,
obraz, jenž stále chybí.

30. 5. 2004

LOUČENÍ S NOCÍ

Noc ukápla mi na šaty,
sedím s ní sama u sklenky vína.
Na lžičce Měsíc se utápí,
nade mnou lustr zpívá.

Křišťály slz se třpytí na skle
s vteřinami, které zestárly.
Kukátko do tmy je prasklé
o staré venkovní zábradlí.

11. 2. 2004

POSLEDNÍ ZVONĚNÍ

V poledne přeběhl parkem
veselý průvod mládí.
Všechno se zdálo jak sen
uprostřed kvetoucí trávy.

Ten Den měl oči z pomněnek,
Slunce bylo jako zmrzlina.
Kdo z nás by tenkrát řekl
že posledním se teprv začíná?

14. 5. 2004

NAD KOLÉBKOU SUPERSTAR

Dívám se na obrázek.
Kopretiny v něm mizí do neznáma.
Jsou jako střípky z hvězdných dálek.
Každá na mě mává.

Všechny mám ráda. Však v jakém pořadí?
Každá chce zářit. Každá chce být jiná.
Stříbrný vítr kolem nich dovádí.
Nebe je konejší a u kolébky zpívá.

31. 5. 2004

NEDOPITÉ VÍNO NOCI

Ložnice voní po spánku.
Zátiším rána. Nedopitým vínem.
Potají rovnáš do džbánu
kytičku z lesních konvalinek.

Taková noc už se nevrátí,
ta jenom jednou bývá.
Letmý vzkaz na stole nechám ti.
Dvě prázdné nádoby. A stíny pod očima.

24. 5. 2004

MLHOU SE RÁNO PRODÍRÁ

Já špatně svůj den začínám,
prostírám verše k snídani.
Noční sen z víček zvolna smývám
bez poklon, gest a bez ptaní.

Přede mnou ženy otvírají ráno
jak svoje tašky z drsné juty.
Muži je mívají, dívají se stranou,
jejich pohled studený je a krutý.

2. 6. 2004

PONĚKUD STŘÍBRNĚ STMÍVÁ SE

Poněkud stříbrně stmívá se ...
Z květů, už rezavých, rosa padá.
Pro lásku v kapsičce dneska už jiná jsem,
nebojím se být mladá,

když cestou neschůdnou k tobě jdu
a stojím odvážně, těsně až před vrátky.
Ale jen pomněnky místo tvých pohledů
Dívají se na mě z té divné zahrádky.

24. 5. 2004

RANNÍ ÚDIV

Za okny paneláků svítá,
pyl slunce stéká do vlhké trávy.
Tma jako saze za víčky skrytá
pomalu bloudí kolem tvé hlavy.

Šeříku zvonky strásají déšť z květů,
vůně, tak omamná, tě neprobudí asi.
Kolikatisící ráno jen s námi je tu?
Dívám se, že nemáš vůbec šedivé vlasy.

7. 5. 2004

DROBNÉ POSTŘEHY ZE ŽIVOTA

Zlata ZÁKOUTSKÁ

KONTRAST

Na stůl před tchána postavila okázale svůj skleněný dar. Nezúčastněně, bez úsměvu, pronesla otřepanou gratulační frází a její podaná ruka připomínala leklou rybu.

Povýšeně se rozhlédla po příbuzných. Čekala obdiv, závist nebo alespoň zvědavost. Ohromení drahým darem se nedostavilo.

„Tupci,“ pomyslíla si a pohrdlivý úsměšek jí nepěkně svěsil rty.

„Děkuju,“ namáhavě řekl nemocný otec a slza bezmoci rozehrála duhu v paprscích broušené mísy. Očima jen zavadil o okraj jemného výbrusu skleněné krajky. Mlčel. Nevnímal malichernosti světa a pomíjivost předmětů. Díval se přes ně dál, kam nikdo nedohlédne.

Hlučný příchod dítěte zahnal trapnost okamžiku. Unavená tvář muže, pololežícího

v křesle, ožila. Oči se vrátily se zábleskem úsměvného zájmu do přítomnosti.

„Du ti honem popřát, dědo!“ vesele hlásil už mezi dvěma asi osmiletý klučina. „Za chvíli máme zápas,“ sděloval nejdůležitější událost dne.

„Tak hodně zdraví, dědečku, a taky, abys byl dlouho živej. Mám tě rád!“ Políbil ho na čelo a do klína přistrčil krabičku převázanou provázkem. Půlkou zadečku dosedl na opěradlo a přitulil se k jeho rameni. S dychtivou nedočkavostí sledoval bledé ruce, rozřeseně zápasící se zauzleným provazem.

„Děkuju ti, Honziku, udělal jsi mi velkou radost, opravdu.“

Dřevěnou vázičku, vydlabanou z borové kůry, postavil opatrně na stůl vedle prvního daru a pečlivě urovnal zmáčknuté snítky vřesu. Dětský výrobek byl teplý láskou. Drahá mísa studila.

DOPIS

Vážený pane redaktore,
musím Vás sdělit, že humornou povídku ani žádné veselé povídání nikdy nenapišu. Nemám, neměla jsem a už určitě nebudu v dalším životě mít nikdy zážitky k popukání. Jen snad k pousmání nebo ušklíbnutí.

Každá veselá mnou prožitá příhoda se mi při psaní během děje mění na tesknou, smutnou nebo i k pláči. Často má nevhodný podtext. Káravý, autoritativní, v nejlepším případě je na konci zdvižený prst s varováním naznačeným, někdy i vysloveným.

Jsou to příběhy dobré, ba i hezké, ale na „jedno kopyto“. To přece nejde o něčem takovém psát a otravovat čtenáře, byť ojedinelého, nějakou životní poučkou, kterou dávno zná, i když se jí neřídí. Chtěl se bavit, neprosil se o ni. Toho má dost a plné zuby už z jeslí, školky, škol všech typů, ze zaměstnání, zájmových spolků, sdělovacích prostředků a v neposlední (někdy poslední) řadě i z rodiny. Děti od mámy a táty, manžel od manželky, ve vzácných výjimkách i opačně.

Nemůžu se opřít o životní zkušenosti. Když dojdou, domyslím a dopíšu se k bodu, kdy legrace kulminuje, úsměv ztuhne, vytratí se a děj se mi propadá v lepším případě do klidu, melancholie, smutku, v horším případě do skepse a beznaděje.

Tam si musím začít vymýšlet. A to zase nevím jak, protože mi chybí, ale úplně chybí, fantazie. Nenarodila jsem se s ní. Jestli snad přece jen nějakou mám, pak jen zavádějící, která mé myšlenky a představy vede ke koncům přímo tragickým, ba morbidním. Jsem otrokem prožitého děje a událostí, které se opravdu staly. Je to zlé. Třeba je to duševní porucha, možná i těžká. Ach Bože, skončím snad jednou ve svěrací kazajce?

A už se vidím v barvách na nemocničním lůžku, vedle podivní pacienti a lékař s obrovitou stříkačkou se blíží. Po vpichu – och, jak to bolí! – se ze mne stává absolutně otupělý tvor, bez vůle, na věky civějící do stropu.

Vidíte, už je to tady! Prožitek z fantazie. Připouštím, že tedy nějakou mám, ale nepřímou, noční, nějak zvrhlou, asi formu jejího zhoubného bujení.

A tak to dopadne vždy, když chci odbočit od skutečnosti a dokončit něco pěkně podle svého.

Příběh sám je zajímavý (aspoň trochu), napínavý, s dobrým napomínajícím koncem. Blbost. Nebo veselý, s koncem špatným. Taky blbost. Další příběh je jen otrockým popisem událostí. To je pro povídku pitomost už stupně nejvyššího. Nejhorší je, že se ty drobné příhody tak opravdu v životě

staly. Mám to zapsané ve stručných denních záznamech. Mohu z nich kdykoliv stvořit povídku. Cítíte mé sebevědomí a jistotu?

Chyba. Nestvořím, nemám na to.

Takže, pane redaktore, odpusťte, nejsem ten literární typ, jak jste se domníval.

P.S. Teď nevím, jestli je to k smíchu, nebo k pláči.

S úctou

Autor

SLABOCH?

Petr se zvedl. Provinile mrkl po kamarádech, spolkl jejich špičkování ke svému časnému odchodu a nevrlym mávnutím ruky se s nimi rozloučil. Zbylí kamarádi začali nad sklenicí piva probírat Petřův neradostný život.

„Dobrej kluk, ale bačkora, úplná papuče. Neumí si dupnout.“

„Jó, to už je povaha,“ ozval se do hospodského šumu a hluku další.

„Je rači potichu, aby měl doma pokoj. Nadrátovanej, to teda von nikdy nebyl. To né, jen veselej.“

„To je právě vono,“ přizvukoval první, „jen veselej. Dyby se aspoň jednou pořádně nalil na kuráž a trochu ty svý ženský upravil fasádu ...“

„Myslíš, kámo, že by to pomohlo?“ přerušil ho druhý. „Vona totiž Jana je hrozná. Všecko rozkecá. Ve fabrice pomlouvá Petra, ale i svou vlastní mámu. Lidi z toho maj pěknou srandu.“

Petr. Občas mu napěněný mok dovolil prožít prchavý pocit příjemné apatie a zapomenutí na šikanování panovačné ženy. Nic víc. Hospodské řeči nezávazně tekly, ale nic neřešily.

Druhý den večer se roznesla po vsi neuvěřitelná zpráva. Místní tamtamy pracovaly rychle a nevyhýbaly se podrobnostem. Petr se vrátil odpoledne z práce domů s mimořádně dobrou náladou. Dokonce si i pohvizdoval. Jen tak. Vzácný poklid zanedlouho porušilo bouchnutí domovních dveří a poslední písknutí zaniklo ve zlých slovech. Jana brala schody po dvou a intenzita zlobných nadávek se stupňovala do gejzíru výčitek.

„Zasejcs chlastal, že jo, strašně veselej, to si snad nezasloužím, dělám v práci, dřu se doma, abysme všecko měli, a co mám za to? Ty se napiješ, pohvizduješ si, je ti hej, flákáš se tady, místo abys něco doma udělal!“

Petr chvíli pobaveně poslouchal. Dobrá nálada v něm doznívala. Jana si to vyložila po svém a tiráda výčitek nabírala na gradaci.

„Už mě to štve. Všecko. Naložím tě do auta a odvezu k tvý mámě. Žij si tam bez auta, videa a všeho pohodlíčka, kerý tu máš díky mně. A můžeš si tam nadobro vostat, abys poznal ...“

Vodopád slov se sléval do bzukotu a ohlušoval. Přestal vnímat jejich význam. Představil si vlídnou pohodu domova svého dětství, prosté, čisté prostředí, maminku ...

Poslední pověstná kapka. Vzduška se v něm přímo fyzická vlna odporu. Začal mít všeho dost. Ženy, moderního bytu se všemi vymoženostmi doby a reklamních nabídek, ale s jedovým ovzduším, plným nejistoty a stálého strachu.

Poprvé, co je ženatý, jednal sám za sebe. Začal hovořit tiše, nesmlouvavě s artikulací téměř profesionální:

„Podívej se nejdřív na sebe! Nad každého se povyšuješ, jsi závistivá a v práci tě nesnášejí. Pro každého máš jen ironický výsměch. Myslíš, že tě všichni musí poslouchat, že máš patent na rozum.“

Jana se nezmohla na jediné slůvko protestu, odporu či obhajoby.

„Tvoje náročnost hraničí se zvrhlostí. Musíš mít každou drahou novinku, co se objeví na trhu, jen aby ses mohla vytahovat a vzbuzovat u druhých závist. To je nechutné! A z dětí, díky tobě, rostou nároční sobci. Jsi bezcitný a panovačný suverén!“

Petr pokračoval stále tiše, srozumitelně, jen řeč se zrychlovala, snad aby stihl vše říct, na nic nezapomněl a očistil se od všeho, co se v něm léta hromadilo a bolestně otravovalo.

„Dokonce naši, tedy vlastně tvoji přátelé se mě uštěpačně ptali, jestli u nás nebyl Havel, že prý Vernisáž napsal podle tebe.“

Přestával se ovládat. Zvýšil hlas: „Žít s takovou ženskou je pro mne utrpení a já to už nechci a nebudu dál snášet! Rozumíš? Nechci a nebudu!“

Dobouřil. Dokonce bouchl pěstí do stolu.

Jana stála pobledlá s rozšířenýma očima. Překvapení se změnilo ve zděšení. Poprvé za deset let manželství se Petr vzepřel rozmarům své ženy. Poprvé odporoval. Nečekaná situace ji šokovala. Podíval se na ni s útrpností, jako by ji nepoznával, a divil se, co zbylo z té původní Jany, kterou kdysi tolik miloval a možná ji má dodnes ještě rád.

Odcházel. Z vedlejšího pokoje vyběhla dvě děvčátka, trochu vylekaná z hádky rodičů.

„Táto, kam deš? Můžeme jít s tebou? Mamka na nás pořád křičí, hrát si nesmíme, aby bylo uklizeno, dyby někdo přišel ...“

Odcházeli k lesu. Házeli si míčem, byli veselí, holčičky bezstarostně poskakovaly, nikdo z nich se ani neohlédl.

Žena se za nimi tupě dívala. Nepostrádali ji. Klesla na pohovku. Najednou jí nevadily pohozené noviny, zapomenutá hračka na zemi, ani svetr na židli.

Petr ji strašně pokořil. Děti se odvrátily. V hlavě měla prázdno, prázdný byt, vlastně celou vilu a náhle plno volného času na přemýšlení o sobě, dětech a Petrovi.

Vracela se k ní slova – žít s takovou ... nechci, nebudu ... je to pro mne utrpení ... utrpení ...

Morální facka. První a léčivá. Jedno věděla už nyní: Udělá všechno, aby nepřišla o žádného z nich.

SOJČÍ PÍRKO

Mám svůj věk. Starý? To ne! Jen jsem vstoupil do životní etapy, kdy člověk přesně ví, že slunce za jeho mládí zářilo víc, léta byla žhavější, zima třeskutější, noci teplejší, sněhu bylo víc a bělejší (to asi ano), hub rostlo všude dost, mládež byla lepší, děti uctivější a ... a vůbec ...!

Statný křemenáč přerušil jeho vnitřní samomluvu. Uložil ho do koše k ostatním a pátravě zkoumal zem okolo sebe, který že list skrývá další houbařský poklad, která hromádka jehličí je nadzdvihována zvědavou hlavou. Pestřec? Pýchavka?

Ale ne, hadovka smrdutá – čertovo vejce - , zítra už čertovo lejno.

„I ty darebo!“ zahrozil v duchu pomyslnému čertovi, který si z jeho lesního zátiší udělal WC. Pootočil ještě suchým oválem houby a láskyplně se na něj zadíval, asi jako máma, které se i nepohledné dítě jeví jako krásné. Se shovívavým úsměvem ho zahrábl zpět.

„I ty patříš do lesa, potvoro smradlavá!“ a otřel si mírně páchnoucí prsty do usmolených manžestráků.

Brouzдал se vlhkým lesem a duši blažilo důvěrně známé, nedefinovatelné voňavo. Sehnul se. Se zatajeným dechem obdivu nadšeně zvedl sojčí peříčko. Modré vroubky zářily a leskly se právě tak jako před mnoha léty, když tudy šel se svou Mařenkou. Měli před svatbou. Pírko zvedl a schoval si je. Pro vnuka? Ne!

Zastrčil je za širokou stuhu lesáckého kloboučku. Furiantsky si ho nasadil, ukazovákem brnkl o křempu a naučeným pohybem posunul z týla do čela. Narovnal se a svižně, s pohvizdováním, vyskočil.

Slunce probleskovalo mezi větvemi starých stromů a jejich stíny švihaly mužnou postavu. Ta se pitoreskně prolamovala hrou jasu a stínu. Cítil, že vybočil mimo stereotyp. Něčím a někam. Pírkem – mimo stárnutí.

KOMPROMIS

Bojím se života. Samota je někdy tvrdá a zlá. Troubím na ústup. Moudřejší ustoupí, ale kam?

Pod kůži se mi zabodávají žihadla neúspěchů a starostí.

Otékám jimi a léčení je úporné. Klid pozřela nejistota dnů a úsměv prohrál. Utopenec na dně koryt vrásek.

Zbyl jen škleb a otazník. Co bude dál?

Objevila se přátelská ruka a dotkla se aury nad mým čelem.

V otevřeném, nesmělém gestu se s ní spojila.

Příslib naděje. Vlídny dotek vrací sílu a pocit bezpečí. Blahodárny průtok odplavil bázeň.

Troubím do útoku, a rvát se začnu o další dny s každým, kdo mi bude překážet v cestě.

Na žihadla a otoky si dám octový obklad a slunci, přes UV filtr proti zhoubnému záření, nabídnu bezostyšně své tělo.

Zpomalí činnost šedé kory a roztaví stres.

Pásmo alfa mě modře naladí do bdělého snění.

Blahodárny klid. Na jak dlouho?

Pro radost ze života, která se vrací, nabízím mu kompromis a také přijímám.

Konečně snad budu moci dál normálně žít.

NÁŠ PŘÍTEL ALF

Josef JINDRA

Jmenuje se vlastně Antares, ale všichni mu říkáme „Alfe“, snad podle známého televizního seriálu. Už u nás dobré dva měsíce nebyl.

Teď sedí s námi na zahradě a žena neví, co by mu nabídla. Alkohol nesnáší, kávu nepije, snad mattoni, ale ta zrovna není. Takže jen nějakou tu sušenku, posledně je konzumoval s chutí, a trochu dobré, chladné vody. Rozhlíží se kolem, neříká nic, jen očima se usmívá.

Zastavilo auto, vystoupil syn, krátce se pozdravil s Alfem a hned na nás: „Tati, mami, těšte se, máme pro vás senzační zahraniční dovolenou!“ Říkám na to: „No, loni jsme byli v Řecku, před tím v Tunisu, sice by to mohlo do příštího roku stačit, ale přesto, kam to je? Není to zas Tunis?“

„Ne, tati, je to do Sudet!“

A bylo jasno! Do Tunisu jedou oni, tedy syn s rodinou, a my budeme u nich, v jejich ryze českém městečku za hranicemi bývalého protektorátu hlídat dům, a hlavně Alfa.

„Tak, Alfe, dej pac!“

Alf je samozřejmě pes. Kdo si myslel něco jiného, nezná lidi. Který chlap by si nedal ani kafe, ani pivo! Ale je to nějaký pes! Šedesátipětikilový Leonbergr, výška v kohoutku 80 cm. Na jídelní stůl se dívá z výšky. Srstnatý, pískově žlutý jako lev a obličej – jestli se tomu tak u psa může říkat – úplně černý. Za plotem budí hrůzu už jen pohledem a co teprve hluboký štěkot a obrovské skoky k vratům! Ale venku je strašně milej, hlavně k dětem. Výraz „milej“ pocitůje v našem českém jazyku jako samostatný vyhraněný pojem a nemůže se nahradit slovem „milý“, protože by to mohlo být i ledacos jiného.

Alf je prostě „milej“. Ostatně – je mu šestnáct měsíců a to v psím přepočtu znamená asi devět lidských let. Zkrátka jako dítě. Ale společenský – to on už je až přespříliš. Lidi příznivě toleruje a olizuje a miluje malé pejsky. Samozřejmě jen na hraní, ale oni se ho bojí. Tohle všechno jsme na začátku nevěděli, a tak jsme různě připomínali naši odbornou nezpůsobnost k tak velkým psům. „To se srovná, všechno vám napíšu,“ řekl syn.

A napsal.

Když jsme nastoupili do akce, dostali jsme na počítači tištěný návod k obsluze domu a Alfa především. Čtyři strany toho byly a vycházely z jakýchsi subjektivních předpokladů, že Alf si

bude po své smečce = rodině nesmírně stýskat, přestane žrát, bude chtít za nimi utéct do Tunisu a možná i žalem chcípne. Pokud se tak nestane, musíme mu čistit oči, uši, srst a sledovat stolici. Proti stýskání se měly aplikovat procházky a házení míčků. Zápolivé hry ve fyzickém kontaktu raději vynechat, protože Alf není zlý, jen je veliký a netuší, že je tak silný.

(Já to už vím z vlastní zkušenosti: jelikož nemám po těle hustou srst, mám na zádech a nohou škrábance ještě dnes, když to píšu.)

Při žraní ho máme povzbuzovat výkřiky: Tak papej, hamej, žer, je to ňam ňam, seš pašák, míchat jídlo prstem a nejlépe jíst s ním. Proti útěku do Tunisu pečlivě zavírat vrata. Pro případ onemocnění je tu telefon Alfova osobního veterináře. Do ordinace a domů.

Pochopil jsem, že společné jídlo neznamena z jedné misky, ale každý svou porci pěkně vedle sebe. A tak žena k snídani mazala šest housek, čtyři pro Alfa, dvě pro mě, Alf zapíjel vodou, já dostal kakao nebo čaj a seděli jsme na trávě a žrali a jedli společně. Alf to nadšeně kvitoval, jenže projevoval až nepříjemně důrazný zájem o to, jak mi chutná, a tak mě společné stolování v trávě po několika dnech přestalo bavit. Na tom slavném obraze od Mistra Maneta vypadá snídaně v trávě přec jen jinak.

Kouzlo ranních procházek Alf dosud vůbec neznal. Kdo by také s ním ráno v pět chodil po polích, když se musí do práce a do školy! A tak až s námi poprvé pocítil nádheru vykonání ranní potřeby v přírodě místo za boudou, poprvé poznal, co to je čist ranní psí noviny na rozích plotů a zažil tvůrčí radost z připojení vlastních tekutých odpovědí a komentářů pěkně za čerstva. My lidé si při čtení namáháme jiné orgány. Kazíme si oči a často i žaludek, pak musíme nosit brýle a léčit stres a žaludeční vředy. Nikde nikdo brzy ráno nechodil, a tak jsem to u jedné dominantní lípy v poli také zkusil. Alf hned přiběhl můj příspěvek přečíst a hned ho pohrdlivě zcenzuroval. Vysvětlil jsem mu názorně, že ten strom je od teďka můj a za obsah mého příspěvku na něm odpovídám sám, a ne čtenáři. Je to neuvěřitelné, ale ten pes to pochopil. Od toho dne si můj pravidelný sloupek vždy jen přečetl a bez poznámky odešel. Pak už ani to. Začal jsem mít obavu, že v tom textu je asi málo pozitivního, a tak jsem se psaním skončil.

Přes den měl Alf podle návodu ležet na terase a balkónovými dveřmi se dívat, jak já a žena čteme lidské noviny z pera údajně nezaprodaných českých novinářů nebo u stolu jíme kvalitní zahraniční kuřata s dioxiny, což on nemohl, neboť mu pan doktor

Krobot předepsal kvůli průjmu dietu. Ale denní program si Alf proti stanovenému plánu přec jen upravil. Při prvním ranním setkání u domovních dveří ženu svými 65 kg hladce odstrčil, což bych já ani se svými 80 kg nikdy nedokázal. Lehl si na chladné dlaždice v chodbě – byl velice horký konec léta (v Tunisu ale občas přšelo) – a už tam zůstal. Vstal až na zvuk snímání vodítka z věšáku, což registroval i za zavřenými dveřmi. Hned první den naší strážní expedice s ním chtěla jít na procházku žena, ale po pěti minutách ho celá zplavená raději přivedla zpět a dýchala jak po výstupu do třetího patra Eifelovy věže. Zklamáný pes ihned uznal, že skutečným náhradním pánem jsem já.

Na široké louce s vysokou přeschlou travou jsem ho pouštěl a snažil se ho cvičit. Na můj povel jsme oba sedali a lehali a k noze přistupoval ten, kdo to měl blíž. Je také fakt, že hledání vodítka, které jsem nenápadně odhodil do vysoké trávy, šlo lépe mně. Když jsem se mu schoval v lese za keř a on mě pak našel, skočil na mě s takovou radostí, že jsem si několik minut prohmatával nohu, jestli není zlomená. Pořídil jsem i pišťalku na přivolávání a skutečně v 90 % případů pes zvědavě přiběhl, aby se podíval, co zas potřebuji. O těch zbývajících deseti procentech raději nebudu psát, ale říkal jsem si, že pišťalku by měl mít i Alf a zahvízdat, kde je, když ho nebudu moci najít. Kvůli mizerným deseti procentům se nebudu rozčilovat. Ale jednou to odnesl tím, že byl v poutech odtažen domů, uzavřen do kotce, večere mu byla předhozena hůř než vězni, žádné papej, hamej a podmíněčně byl vypuštěn až za tmy, aby nastoupil do práce, tedy na hlídání.

Po odpolední vycházce byla stabilní večere na recept: vitamíny, tabletky a sušenky se zinkem, máčené v jogurtu. Říká se: pes by to nežral! Tak on tedy také ne. Různé ochucovací podvůdky, jaké znám z kuchařských figlů mé ženy, teď přišly ke slovu, včetně olomouckých tvarůžků, které Alf miluje. Já je nesnáším. Kdysi jsem je zkusil a dostal jsem chřipku. Aspoň si myslím, že to s nimi tenkrát muselo souviset. Po vitamínech, tabletách s jogurty přišly za hodinu mírně zapáchající hnědé granule z jehněčího s rýží a kuřecím vývarem. Název jako z jídelního lístku v interhotelu. Chudák pes! Jiného ale nezná a neví, co my lidé všechno víme o jídle. Opravdu jsem ho často musel ke žraní povzbuzovat, ale teď už jsem aspoň chápal proč. Kdo chová psy, asi se

diví, že se divím. Jenže ... když mi bylo deset a teta v Dobrovici chovala německé ovčáky, vařili jsme jim šrot a maso z jatek a tahle směs voněla i pro lidi.

Sousedi se zájmem pozorovali naše hlasité počínání už od prvních hodin pobytu, kdy jsme vešli do domu a nevypnuli bezpečnostní hlásiče. Dům se začal k jejich neskrývané radosti otřásat zvonky a troubením jako vůz našich hasičů, když tenkrát za letního posvícenského večera odjížděli k ohni v neuvěřitelném časovém a prezenčním rekordu přímo z hospody.

„Dnes byli všichni psi u očkování proti vzteklině. Víte o tom? A že se platí pokuta?“ povídá soused.

To jsem nevěděl. Ale třeba už u očkování byl. Večer jsem hledal od Alfa doklady a našel je: opravdu je to Antares a opravdu se to špatně volá. Zkusil jsem si to. Mohlo by se také místo Alfa připlazit celé souhvězdí štíra, jelikož Antares se jmenuje hlavní hvězda tohoto souhvězdí. Ani žádný staročeský hrdina za tím jménem není, prohledal jsem několik encyklopedií. A tady čtu, že Antares je červený veleobr 700x větší než Slunce a je vzdálen 520 světelných let. Tak takhle daleko mi Alf ještě neutekl! Ubohý pes se ovšem o svém pravém jménu těžko někdy dozví. Hlavně že má očkování v pořádku! Průkaz byl docela nedávno prorazitkován proti všemu možnému, je tu víc razítek než potřebovaly jednotky KFOR a SFOR, když odjížděly prosazovat mír do válkou zdecimovaných rekreačních oblastí na jihu Evropy.

A tak jsme se s Alfem zakrátko výborně spřátelili. On i my jsme v podstatě dělali, co potřeboval a vymýšlel on, takže na nějaké stýskání neměl čas. Snad v noci. Ale to měl kromě hlídání psí starosti s úklidem, všechno zapomenuté nosil k vratům. Plechovou konev s vodou, moje boty, houbu na mytí auta. Polyetylenový kanistr se zbytkem destilované vody otevřel, rozkousal a vodu vypil, přesypal semínka hrachorů ze skleničky na mističku a pozorně odnesl k vratům a bůhvíco ještě. Při přepadové noční kontrole skákal až nad hlavu radostí, že budeme hlídat spolu. Vida, jak rychle zapomněl na své pány! Ani náznak obávaného stesku!

Takže když jsem pak psal pro naše navrátilce z dovolené čtyřstránkovou „zprávu o chování objektu Alf v době od ... do ...“, nezapomněl jsem škodolibě přičinit poznámku o nově zjištěné skutečnosti: nutnost ranních vycházek v pět ráno! Alf to má rád! A nakonec důrazné upozornění: Kdyby se mu stýskalo, přestal žrát, ležel u vrat a chtěl chcípnout, hned volejte! Já přijedu. Přece nenechám našeho přítele trápit!

Už je to čtrnáct dní. Začínám být nervózní. Ještě nevolali.

SDRUŽENÍ RODÁKŮ A PŘÁTEL ŘEHČE

vyhlašuje IV. ročník literární soutěže

ŘEHČSKÁ SLEPICE 2005.

Soutěž je anonymní a je určena neprofesionálním autorům České republiky, bez věkového omezení. Soutěžící mohou zaslat své dosud nepublikované a do jiných soutěží nezaslané práce, bez žánrového omezení (poezie, povídky, fejetony, glosy, historické práce atp.), v rozsahu maximálně 6 normostran textu (psáno na stroji nebo počítači). Vyhlašovatel má na mysli především příspěvky humorné, ve kterých nebude chybět legrace, nadsázka, ironie, recese, prostě sranda. Motto letošního ročníku:

ŘEHČ A VESMÍR

aneb

PRVNÍ MEZIPLANETÁRNÍ SETKÁNÍ OBYVATEL ŘEHČE S MARŤANY.

Soutěž probíhá ve třech kategoriích, a to:

1. kategorie: práce týkající se Řehče, vítáme příspěvky s vesmírnou tematikou (např. řehečské úspěchy při dobývání kosmu, životopisy řehečských kosmonautů atp.),
2. kategorie: poezie na volné téma Život kolem nás a my,
3. kategorie: próza na volné téma Život kolem nás a my.

Soutěžící označí práce heslem, kategorií (do které práci přihlašuje) a přiloží zalepenou obálku označenou heslem, v níž uvede jméno a příjmení, rok narození, povolání, kategorii, adresu s PSČ a svůj podpis, kterým se zavazuje, že souhlasí s podmínkami soutěže. Soutěžní práci přiloží ve čtyřech výtiscích. Vyhodnocení autoři obdrží „humorné“ věcné ceny a diplomy. Vyhlašovatel si vymínuje některou cenu neudělit, popřípadě dvě ceny spojit. Bude-li vydán sborník vítězných prací, obdrží jej vítězové zdarma. Vyhlašovatel si vyhrazuje použití soutěžních prací na propagaci pro další ročníky a uveřejnění prací ve sborníku bez nároku na honorář pro autory. Pokud se vyskytne zvláště zdařilá práce, vítěz obdrží zvláštní cenu, Řehčskou kraslici, s právem používat titul kohout nebo slepice roku 2005. Dále bude udělena Cena řehečského čtenáře. Práce, které nebudou splňovat zadání soutěže, budou ze soutěže vyřazeny (např. příspěvky nepsané na stroji či počítači, větší rozsah práce atp.).

Uzávěrka soutěže je 20. ledna 2005.

Vyhlášení výsledků se uskuteční na jaře roku 2005 (počátek dubna). Sdružení rodáků a přátel Řehče se těší na Vaši účast v soutěži a všem účastníkům přeje potřebnou inspiraci. Řehči potom přeje ještě větší šíření slávy tohoto významného místa naší vlasti do všech koutů republiky. (Pro nezasvěcené uvádím, že blízko Řehče leží například okresní město Jičín).

Adresa na zaslání soutěžních prací: Dr. Václav Franc, K Hájku 1724, 509 01 Nová Paka (na obálku uveďte heslo - Řehčská slepice 2005) nebo na internetovou adresu rehec@seznam.cz (anonymita soutěže je pro porotu zachována v plném rozsahu i při zaslání práce e-mailem).

V Řehči, říjen 2004

Za SRPŘ: Václav Franc